

סלונים

(Slonim). עיר בבילורוסיה בגליל נובוגרודוק. בין שתי מלחמות-העולם היתה בתחום פולין. בספטמבר 1939 נכבשה בידי הצבא האדום. ערב פלישת הגרמנים לברית-המועצות ביוני 1941 היו בה כ-22,000 יהודים ובהם פליטים רבים ממערב פולין הכבושה בידי הגרמנים. ב-25 ביוני 1941, ביום השלישי לפלישתם, נכשו הגרמנים את ס'. באקציה הראשונה ב-14 ביולי 1941, הוצאו להורג בפטרולביץ (Petrolevits), שבעה ק"מ מס', 1,255 יהודים מס', ובהם אנשי האינטליגנציה היהודית והיודנט. באקציה שנייה ב-14 בנובמבר נרצחו יותר מ-10,000 יהודים ובהם היודנט השני, בצ'פילובו (Chepilovo). בדצמבר 1941 הוקם הגטו (באיזור ז'אבינקא Zhabinka).

בחודשי ינואר-מרס 1942 הוכזו בס' יהודים מדרצ'ין (Derechin), הולינקא (Kholinka), ביטן (Byteń), איבאצביץ' (Ivatsevichi), וקוסוב (Kossovo). במאי 1942 נלקחו מס' 500 גברים יהודים לעבודת כפייה במוגילב (Mogilev). היו יהודים שברחו לגטו ביאליסטוק, כי שמעו שבו חיים היהודים בתנאים טובים יותר.

לאחר האקציה בנובמבר 1941 התארגן בגטו ס' ועד אנטי-פשיסטי ובו צעירים מזרמים פוליטיים שונים. בין ראשי המחתרת היו: זרח קרמן, ד"ר אברהם בלומוביץ', נינה צ'ירינסקי, אביעזר אימבר, אריק שטיין, הנייק מלאך ואחרים. אנשי המחתרת שעבדו במחסני נשק השלל העבירו לגטו רובים, אקדחים, ארגזים עם רימוני-יד ותחמושת.

בוויכוח במחתרת בשאלה אם עדיפה לחימה בגטו או לחימה ביער, נטתה המחתרת לחימה ביער. המחתרת קיימה קשרים עם פרטיזנים והעבירה להם נשק, תחמושת וציוד אחר. היא מצאה קשר עם היודנט וקיבלה ממנו סיוע למען הפרטיזנים. ב-29 ביוני 1942 החלה האקציה השלישית, עד 15 ביולי 1942, ונרצחו בה כ-10,000 יהודים (בפטרולביץ).

לאחר האקציה השלישית החלה בריחה מזורצת של יהודים אל הפרטיזנים ואלה היו בין מייסדי יחידת 'שצ'ורס 51' שלימים נודעה בפעילותה הקרבית. בהיותו כבר ביער, קיבל זרח קרמן נשק מחבריו שבגטו. הפרטיזנים היהודים מגטו ס' השתתפו בשחרור יהודי קוסוב (2 באוקטובר 1942). ב-20 באוגוסט הוציאו הגרמנים להורג 400 יהודים ובדצמבר 1942 רצחו את אחרוני היהודים בס'. מגטו ס' ברחו ליערות לפחות כ-400 יהודים.